

VAN BOTERBERG TOT SUPERHEFFING

1970

Jaar	Melkveehouders / koeien	Melkkoeien x 1000	Melk/vet /eiwit gem. / koe	Melkgeld cent/kg.	Melk Mln. kg	Kaas ¹⁾ mln. kg.	Boter ¹⁾ mln. kg.	Boterberg mln. kg.	M-Melkp. mln. kg

1) Productie / consumptie / export

Boterberg EEG 1 nov. 1969 was 420.000 ton

1970			
1970-01-14	LC	PZ. v. Dam: ‘Actie Zuivelschap tegen goedkope stuntmelk	
1970-01-14	LC	Maas van Zuivelschap: ‘Geld zuivelbeleid in EEG raakt op’	
1970-01-15	PZC	PZ. v. Dam: ‘Melkplas groeit naar acht miljard kilo’	
1970-01-23	ZZNB	E.E.G.-landbouw: bergachtig landschap	
1970-02-11	LC	P. Westra Friese Mij: Hogere melkprijs stuit op overschot	
1970-02-21	PZC	Boterberg weer groter	
1970-02-26	LC	50 jaar <i>De Jongerein</i> – van boer tot mens	
1970-02-26-2	PZC	ZLM: ‘In Europa leven met landbouwoverschotten’	
1970-03-20	NvhN	Brief naar Minister: Landbouwschap dringt aan op hogere melkprijs	
1970-04-18	LC	<u>De Veemarkt:</u> ‘Slagroomklopper in boterberg.’	
1970-04-21	LC	FNZ. Drs. Schelhaas over landbouwpolitiek: Ik neem het niet	
1970-05-16	NvhN	Boterberg in ons land goeddeels verdwenen	
1970-05-22	DVZ	Boterberg aan het slinken	
1970-08-12	LC	Over boterbergen die ‘smelten’	
1970-09-10	LC	Boterbericht Buisman: ‘Boterberg in Nederland slinkt snel’	
1970-10-10	LC	Opruimen boterberg 135.000 ton in 1970 kost EG drie miljard gulden	

1970

Leeuwarder Courant, 1970-01-14

Meningen in bestuur nog verdeeld

PZ. v. Dam: ‘Actie Zuivelschap tegen goedkope stuntmelk’

(Van onze correspondent)

De stuntverkoop van melk is in het afgelopen jaar aanzienlijk toegenomen. Thans wordt bijna vier procent tegen twee procent een jaar eerder, van alle verpakte melk tegen stuntsprijzen verkocht. Op grond van deze ontwikkeling heeft het bestuur van het *Produktschap voor Zuivel* aan het ministerie van economische zaken de bevoegdheid gevraagd om eventueel een minimumprijsregeling voor melk vast te stellen. Het gesprek daarover is echter nog niet afgerond.

Dat zei vanmorgen ir. B. van Dam, voorzitter van het *Produktschap voor Zuivel* in zijn nieuwjaarstoespraak. Ook wanneer deze bevoegdheid wordt verleend staat nog niet vast of er gebruik van zal worden gemaakt, de meningen over de wenselijkheid van een minimumprijs voor melk in het produktschapsbestuur zijn verdeeld.

Ir. Van Dam zei ook dat de vorig jaar verlangde verhoging van de consumptiemelkprijs met drie cent niet tot stand is gekomen. In september is de prijs van de consumptiemelk met één cent verhoogd, verder wilde Economische Zaken niet gaan. In zuivelkringen vreesde men deze winter moeilijkheden bij de consumptiemelkvoorziening wanneer de prijsverhoging met drie cent er niet zou komen. „Dat is echter nogal meegevallen”, zo zei de heer Van Dam. In zijn toespraak wees ir. Van Dam erop dat maandag de EEG-ministerraad weer bijeenkomt om zich te wijden aan de problematiek van de zuivel in de EEG-landen. Hij zei te hopen dat nu eindelijk besluiten zullen worden genomen, die kunnen leiden tot een betere verhouding tussen de melkproductie in de EEG en de vraag naar melk- en zuivelprodukten. Het z.g. „mini-plan-Mansholt” kan daartoe een begin zijn.

In het afgelopen jaar is het hoofdelijk verbruik van consumptiemelk en consumptiemelkprodukten met één procent gestegen. Dit moet vooral worden toegeschreven aan de ongebruikelijk mooie zomer. Momenteel bestaat twintig procent van alle melkverpakkingen uit papier of plastic.

Leeuwarder Courant, 1970-01-14

Maas van Zuivelschap: Geld zuivelbeleid in EEG raakt op

(Van onze landbouw redacteur)

Er is een moment en dat moment is niet zo ver meer weg dan keert de wal het schip, dan is het geld voor het zuivelbeleid in de EEG op. Dit zei de heer M. J. Maas, secretaris van het *Produktschap voor Zuivel*, gister op de veehouderijconferentie van de Nederlandse *CBTB* in Zwolle. De heer Maas vroeg zich af of de komende ministerraad van de EEG de moed zal kunnen opbrengen om tot ingrijpende maatregelen inzake het zuivelbeleid te komen. Het is nu al een jaar geleden, dat de EEG-Commissie met een plan kwam (plan-Mansholt) en er is nog niets gebeurd.

De bedragen, die het zuivelbeleid vraagt, zijn zo ontzaglijk groot, zei de heer Maas, dat men zich met verbazing afvraagt, of degenen, die dit geld bijeen moet brengen, geen bezwaar maken en eenvoudig een grens trekken. Zullen de ministers van financiën niet zeggen tot hiertoe en niet verder?

Het is voor mij duidelijk, aldus de heer Maas, dat wanneer de landbouwministers niet tot maatregelen besluiten er op een moment buiten de landbouw om een grens gesteld zal worden.

Een verhoging van de margarineprijs, waarover enkele aanwezigen op de conferentie vragen stelden, zal leiden tot een verdere verlaging van de boterconsumptie, aldus de heer Maas, omdat de huisvrouw, zo is uit onderzoekingen gebleken, voor spijsvetten in de huishouding steeds minder gaat uitgeven. Als de margarine duurder wordt gaat ze daarom het gebruik van boter beperken, want dat is het duurste produkt in de spijsvetten.

Omdat de vraagstellers een noordelijk accent hadden voegde de heer Maas aan deze opmerking nog toe, dat het boterverbruik op het platteland in het noorden duidelijk onder het gemiddelde in Nederland ligt. De boer eet niet meer boter dan de gemiddelde Nederlander.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1970-01-15

Weer twee procent meer in 1969 / Verbruik in Nederland neemt toe

PZ. v. Dam: ‘Melkplas groeit naar acht miljard kilo’

RIJSWIJK (ANP) - De weersomstandigheden dienende zullen de Nederlandse koeien dit jaar wel aan een produktie van meer dan acht miljard kilo melk komen. Het afgelopen jaar waren ze er al na aan toe: 7.925 miljoen kilo. Dat was twee procent meer dan het voorgaande jaar en een nieuw record. Aan de gemiddelde koe lag het niet, want die bleef met 4200 kilo vijftig kilo beneden de produktie van 1968, maar wel aan het aantal koeien, want dat nam met drie procent toe. Van de totale produktie ging 7,4 miljard kilo, naar de fabrieken, 2,5 procent meer dan in het voorgaande jaar. Dit wat de melkproducenten betreft.

En de Nederlandse melkconsument ?

Eindelijk, na zeventien jaar ging hij weer wat meer melk drinken in plaats van minder: het hoofdelijk verbruik van consumptiemelk en consumptiemelkprodukten steeg in 1969 met 1 procent.

Voor al het mooie weer in de zomer is daar debet aan. Snel steeg de omzet van de half-vette melk (anderhalf procent vet, buiten eigen eiwit nog anderhalf procent eiwit plus andere droge bestanddelen extra). Eind 1968 werd er 160 ton per week van verkocht, eind 1969 al 800 ton.

Temidden van de diverse verschijningsvormen van consumptiemelk heeft het nieuwe produkt al een omzet-aandeel van drie procent verworven, iets meer dan chocolademelk en chocoladetaptmelk samen. Een andere nieuweling, de magere vruchtenyoghurt, maakt het ook wel en heeft al een omzet-aandeel van 1 procent.

Opvallend was de toeneming van de afzet van consumptiemelk en consumptiemelkprodukten in eenmalige verpakking. Van alle melkverpakkingen bestaat nu al twintig procent uit papier en plastic.

De voorzitter van het *produktschap voor zuivel*, ir B. van Dam, heeft deze cijfers en gegevens woensdag ter gelegenheid van de eerste bestuursvergadering in het nieuwe jaar bekendgemaakt

Summier in zijn nieuwjaarsrede, uitvoeriger in een daarbij bevoegd doch niet voorgelezen overzicht.

Exportwaarde

Hij deelde ook mee hoe groot de Nederlandse, zuivelexport in 1969 was: f 1.250 miljoen (fob-waarde)¹. 100 miljoen meer dan in 1968. En wat de Nederlandse melkveehouders in het jaar 30 maart 1969 tot en met 28 maart 1970 naar raming voor hun melk zullen maken: een netto-opbrengst van f 34,2 per honderd kilo met 3.7 procent vet. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de invloed, die de te Brussel nog te nemen beslissing over de melkprijs voor het jaar april 1970- 1 april 1971 zou kunnen hebben op de marktprijzen in de laatste maanden van het oude prijsjaar.

De boterproductie verminderde met 7.000 ton tot 111.000 ton, maar de voorraad van het VIB, het inleveringsbureau, wies aan van 40.000 ton eind 1968 tot 56.000 ton eind 1969. In de loop van het jaar werd 65.000 ton ingeleverd, 49.000 ton verkocht. Het binnenlands verbruik van boter in allerlei vormen was 36.000 ton, 3.000 ton meer dan in 1968.

De Nederlandse consumptie van binnenlandse kaas steeg van 96.000 ton tot 98.500 ton, die van ingevoerde kaas daalde van 4.000 tot 2.500 ton.

De kaasexport steeg van 151.000 ton tot de recordhoeveelheid van 160.000 ton. Laat men het restant ingeleverde Goudse en de Cheddar buiten beschouwing, dan was er een stijging van de, export der traditionele kaassoorten tot 140.000 ton, dat is met 14 procent op 17.000 ton. Van die stijging ging 15.000 ton naar EEG-landen, waardoor de export van specifiek Nederlandse kaassoorten naar de lid-staten de 100.000 ton zeer nabij kwam.

De productie van gecondenseerde melk steeg van 477.000 tot 490.000 ton, alweer een record. De stijging zat geheel bij het volle ongesuikerde produkt: van 360.000 tot 382.000 ton: het meer geproduceerde ging naar derde landen. Bij magere condens was er een produktiedaling. De productie van mager melkpoeder steeg met 18.000 ton of 17 procent tot 87.000 ton. Het verbruik van dit produkt door de Nederlandse veevoedersector overtreft de binnenlandse produktie. Ir. Van Dan) vindt het daarom teleurstellend dat meer dan de helft van de binnenlandse produktie, namelijk 46.000 ton, bij het interventiebureau werd ingeleverd, terwijl 165.000 ton uit andere EEG-landen werd ingevoerd. Er werd 15.000 ton mager melkpoeder uitgevoerd, voornamelijk als ontwikkelingshulp ingevolge het wereldvoedselprogramma.

Zierikzeesche Nieuwsbode, 1970-01-23

E.E.G.-landbouw: bergachtig landschap

ZEIST, 22-1. „Het landbouwbeleid in de EEG doet bij velen de vraag rijzen of het gekozen systeem wel het juiste is. Omdat de wet van vraag en aanbod niet wordt toegepast kom je tot

1 FOB staat voor 'Free On Board' en is een term die bij de import en export van goederen wordt gebruikt. Indien de leverancier je een FOB-prijs aanbiedt dan houdt dit in dat alle kosten (de kosten voor het opmaken van documenten, het vervoer naar de haven, etc.) om je zending aan boord van het schip te krijgen voor zijn rekening zijn.

een landschap waarvan velen zeggen dat als je op de tarweberg staat, de suikerberg zo hoog is dat je de boterberg niet meer kunt zien . . . Het is kennelijk gemakkelijker om een reis naar maan te maken dan een gezond landbouwpolitiek uit te denken.”

Dit zei de voorzitter van het *produktschap voor pluimvee en eieren*, de heer H. H. Garrelds in Zeist op de eerste openbare bestuursvergadering in 1970.

Het vrije prijs- en marktmechanisme zonder interventie zoals dat voor de pluimveehouderijsector geldt vindt de heer Garrelds evenwel een bevredigend systeem. Als de wet van vraag en aanbod buiten werking zou worden gesteld, zou men al gauw tot produktie- of contingenteringsregelingen komen die zijns inziens voor de Europese pluimveehouderij catastrofaal zouden zijn.

De pluimveehouderijsector draagt wel de gevolgen van marktordenende maatregelen voor andere produkten. Door het voergraanprijsbeleid bijvoorbeeld kosten de granen van het pluimveevoederpakket hier *f* 15,50 (75 procent) per 100 kilo meer dan op de weldmarkt. Het gevolg is, dat steeds minder granen in de veevoerders worden gebruikt omdat op de wereldmarkt vervangende grondstoffen die niet onder heffingsregelingen vallen worden gekocht. Ze zijn weliswaar duurder, maar kosten hier minder dan de voergranen met heffingen. Privaat-economisch is dit begrijpelijk, aldus de met het Europese economische belang.

Hij herhaalde zijn pleidooi voor vaste lagere heffingen op voergranen waarbij het wereldmarktprijsverloop volledig kan doorwerken. Hij denkt daarbij aan een vaste heffing van bijvoorbeeld *f* 7,50 per 100 kilo om een begin te maken met de gezondmaking van het graanprijsbeleid. Aan de graanverbouwers zouden - indien nodig - aanvullende toeslagen moeten worden gegeven.

Leeuwarder Courant 1970-02-11

P. Westra voor Friese Mij:

Hogere melkprijs stuit op overschot

(Van onze landbouwredacteur)

Zo lang de zuiveloverschotten er zijn, is er geen kans op een hogere prijs voor de melk, ze bevestigde de heer P. Westra, gisteravond in Oldeboorn voor de afdelingen Boornbertum, Nij-Beets, Tijnje en Utingeradeel van de *Friese Mij van Landbouw*. De heer Westra adjunct-secretaris van de *hoofdafdeling veehouderij van het Landbouwschap* is bezig daartoe een plan op te stellen, waarbij de produktie meteen een bestemming wordt gegeven.

Hij was van mening, dat men in Brussel de politieke moed niet zal kunnen opbrengen om de melkprijs te verlagen. Mogelijk zal de oriëntatieprijs voor vlees met vijf procent verhoogd worden. De veehouders komen op deze manier in de knel: bij een gelijk blijvend prijsniveau stijgen de kosten. De moeilijkheden treden vooral aan de dag bij de bedrijfsovername, de bedrijfsontwikkeling en de bedrijfsvergroting. Een prijsverhoging van twee cent voor de melk helpt daar niet meer.

Er zal een nieuw beleid moeten komen, mogelijk door middel van de grondbank en een subsidiëring van stallen. Het realiseren van een gemeenschappelijk structuurbeleid voor de EEG-

landbouw zag de heer Westra somber in wegens de grote verschillen in de landbouw. Mogelijkheden voor de ontwikkeling van de veehouderij zag hij in de ontkoppeling van grond en koeien, zoals ir. H. Dijkstra tien jaar geleden reeds betoogde. De produktie van graswafels in de grasdrogerij te Workum vormt de aanloop voor een proef op dit gebied.

Als je uit de grupstal stapt naar de ligboxenstal, dan heb je de eerste stap naar de toekomst gedaan, zo zei de heer Westra. De autoriteiten zijn zich echter nog onvoldoende bewust van de moeilijkheden, die dit met zich brengt op het gebied van de financiering e.d. De Nederlandse boeren en zeker de Friese boeren hebben met hun bedrijfsgrootte een voorsprong in de EEG. Als zij geen toekomst meer hebben, dan ziet het er voor de anderen al heel duister uit.

De vele aanwezigen bestookten de heer Westen met vragen over verbeteringen, die er in het prijsbeleid moeten worden aangebracht. Voorzitter D. P. de Vries wilde de besturen van de standsorganisaties naar huis sturen, wanneer deze niet tot grotere activiteit komen. De toestand is nu slechter dan ten tijde van de grote demonstratie in Heerenveen, zei hij. De heer De Vries was van oordeel, dat het te stil blijft om de prijsverlaging van de melk.

De heer Westra meende, dat met overleg op het ogenblik meer te bereiken is dan met acties doch hij erkende, dat de teruggang voor de veehouderij sluipend is. Het komt allemaal op hetzelfde neer, zo reageerde hij op de klachten, boer wezen op deze dure grond kan niet. Als dat dan zo is, moet men zeggen, dat men er mee ophoudt. Het punt is echter, dat men boer wil blijven met een inkomen, waarbij de melkprijs zich moet aanpassen.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1970-02-21

Boterberg weer groter

ROME (AFP) - De zuivelindustrie heeft in 1969 wederom meer boter en magere melkpoeder geproduceerd dan op de binnenlandse en buitenlandse markten kon worden afgezet. Dit is vooral het gevolg van de toenemende productie in West-Europa. Volgens de FAO, de voedsel- en landbouworganisatie van de VN, zijn de vooruitzichten voor 1970 nauwelijks gunstig te noemen.

De botervoorraden zijn in Noord-Amerika en Oceanië verminderd, maar in West-Europa zijn de voorraden vorig jaar wederom toegenomen.

De botervoorraden in de voornaamste boter producerende landen zijn toegenomen van 630.000 ton op 1 november 1968 tot 680.000 ton op 1 november 1969. De FAO is van mening dat voorraden ter grootte van 200.000 ton 'redelijk' zijn.

De botervoorraden van de EEG zijn toegenomen van 380.000 ton op 1 november 1968 tot 420.000 ton op 1 november 1969. De FAO verwacht dat de voorraden dit jaar nog verder zullen zijn toegenomen.

50 jaar *De Jongerein* – van boer tot mens

DE JONGEREIN, de oudste en grootste organisatie van landbouwjongeren in Friesland, viert 7 maart haar gouden jubileum. Initiatiefnemers waren in 1919 Klaas Homan, Evert Jaarsma en Wouter Zwart. *De Jongerein* bleef vooral geesteskind van Zwart, voorzitter van 1919-1942, nu 79 jaar oud, maar onverwoestbaar jong, provo van het eerste en het laatste uur. Dat *De Jongerein* nog springlevend is, bewijst het feit, dat Jong Agrarisch Friesland, loot van de *Jongerein*-boom, morgen in **Oldeboorn** gaat praten over een fusie van de Friese Mij met de beide christelijke boerenorganisaties in Friesland. CBTB en ABTB.

De Jongerein heeft destijds, vooral door Wouter Zwart, een idealistische lading meegekregen uit de Jongfryske Mienskip: Het ging niet alleen om het agrarische, ook om het Friese, niet alleen om Friesland, ook om de wereld. Doel was de agrarische jeugd maatschappelijk en cultureel bewust te maken. Niet alleen het inzicht in eigen beroep moest worden versterkt, maar ook het uitzicht naar buiten verruimd. Naast idealisme zat er aanvankelijk ook oude boerenromantiek achter.

Die romantiek is uitgestorven. Zij is tenonder gegaan in de verbittering van de crisis in de dertiger jaren, het oorlogsgeweld en de ontredde jaren veertig, de technische revolutie in het agrarisch bedrijf en de meedogenloze economische wetten en normen van de Euromarkt in de vijftiger en zestiger jaren. Voor de boeren gaat het nu om zijn of niet-zijn.

Zij zien vermoeid aan tegen hun bergen van boter en oceanen van melk. Zij moeten met miljarden aan subsidies gesteund worden. Zij zijn gewikkeld in een afval-race van zoveel-koeien-perman, waarbij vaak gezondheid, gezin en levensgeluk in de knel komen.

De boeren zijn met steeds minder mensen steeds meer gaan produceren. Maar zij zijn achter gebleven bij de algemene welvaartsstijging. In Friesland is hun gemiddeld inkomen nu nauwelijks f 13.000,- per jaar. Velen houden de zaak gaande door met het hele gezin in de tredmolen te gaan lopen. Sommigen kunnen er lichamelijk en geestelijk niet tegenop. Velen hebben hun woede en wanhoop uitgeschreeuwd in de Boerenpartij. De Boerenpartij heeft hun niet geholpen. De laatste tijd klinken de noodkreten weer dringender. De samenleving kan en mag daar niet doof voor blijven.

Tussen 1950 en 1970 zijn er in de EEG-landen tien miljoen boeren verdwenen. Van de resterende tien miljoen moeten er in de zeventiger jaren nog eens vijf miljoen afvloeien. In Nederland moet in de komende tien jaar een derde deel van de nog 150.000 bestaande boerenbedrijven afvallen. Niet omdat de groene paus van Brussel Sicco Mansholt dat eist maar omdat de kleinen geen leefbaar bestaan meer hebben en het toe moet op een menswaardig bestaan voor de boeren, die blijven.

„Wie het goed voor heeft met de boeren, moet hun toewensen, dat zij hun verslaafdheid aan het verdovende middel der subsidies zullen weten te overwinnen.” schreef prof. Hartog onlangs in „The Economist”. Het moet toe op bedrijven, die zich over tien, twintig jaar sociaal en economisch zelf kunnen bedruipen, meent D’66-er drs. Dijkstra. De boeren mogen geen slaven worden of blijven van hun eigen bedrijf. Het Groene Front van de landbouw lijkt in de Tweede Kamer met 27 vertegenwoordigers politiek sterk vertegenwoordigd. Maar het komt aan op de kracht van argumenten en feiten. **Mansholt uitjouwen is gemakkelijker dan hem weerleggen.**

Het is vóór alles nodig, dat de drie landbouworganisaties in Nederland - de algemene, de protestants-christelijke en de rooms-katholieke - tot eenheid komen. Friesland is de aangewezen provincie om daarin voorop te gaan. De *Friese Mij* is een organisatie, waarin christenen en niet-christenen al vele jaren vruchtbaar samenwerken. Vele ouderen zijn nog niet ze ver. Maar de jongeren willen niet meer wachten. Hopelijk maken zij dat morgen in Oldeboorn de ouderen op ondubbelzinnige wijze kenbaar. De tijd is rijp voor éénwording, overrijp.

Als *De Jongerein* niet bestond, moest ze nu worden uitgevonden. De agrariërs moeten door evolutionaire veranderingen heen. Boer- worden is een moeilijker keuze dan ooit tevoren. Jonge boeren moeten weten, wat er in Friesland, de Euromarkt en de wereld te koop is. Zij moeten moderne ondernemers worden en daartoe niet alleen anders leren hándelen, maar ook anders leren dénken. In de zeventiger jaren moeten de Friese boeren besluiten nemen, persoonlijk en in hun organisaties, die voor de toekomst van agrarisch Friesland beslissend zijn.

De Jongerein is met zijn tijd meegegaan: met vormingswerk, in zijn Jongereinhuis in Beers. zijn *Agraryske Peteargroepen*, zijn *Teenoclubs* en zelfs zijn *Dolle Mintsjes* vorige week in **Mantgum**. *De Jongerein* moet de tekenen des tijds blijven verstaan. Het gaat niet alleen om zakelijk inzicht, maar ook om visie, niet alleen om welvaart, maar om welzijn, niet alleen om de boer als ondernemer maar ook om de boer als mens, niet alleen om Friesland, maar ook om de wereld, waarin miljoenen mensen creperen door gebrek aan voedsel. De agrarische jeugd van Friesland heeft niet alleen Ingenieurs, technici en economen nodig, maar ook idealisten en getuigen als Wouter zwart. N.

Provinciale Zeeuwse Courant, 1970-02-26

Voorzitter kring Walcheren ZLM.

,In Europa leven met landbouwoverschotten

Ir. L. de Wit: 'Toekomst voor minder agrarische bedrijven'

MIDDELBURG -, De regeringen blijken nationaal en internationaal geen raad meer te weten met de problemen van de landbouwoverschotten. Het komt mij echter als reëel voor, dat wij, in Europees verband, met deze overschotten ,leren leven'. Men kan de overproduktie in de landbouw op één lijn stellen met problemen als de steeds terugkerende geldontwaarding en werkloosheid in de industrie.

Evenmin als de gewone burger individueel iets kan doen aan het inflatieprobleem, kan de individuele boer het probleem van de landbouwoverschotten verhelpen'

Aldus betoogde woensdag tijdens de jaarvergadering van de kring Walcheren van de Z.L.M. in 'De Brasserie' te Middelburg, de voorzitter van deze kring, de heer S. de Visser. De heer De Visser zei het dan ook als een primaire taak te zien van de overheid om de gevolgen van inflatie, werkloosheid en zo ook het ontstaan van landbouwoverschotten te bestrijden. De voorzitter had er eerder ook op gewezen, dat men in de Verenigde Staten reeds sinds jaren heeft leren werken met het verschijnsel van de overschotten. Uit het feit van de overproduktie heeft men daar niet de conclusie getrokken, dat daarom het inkomen van de landbouwers maar lager zou moeten zijn dan dat van de rest van de samenleving'. Aldus betoogde de heer

Visser, die dan ook pleitte voor een redelijke beloning voor de prestaties van de agrarische werkers.

De heer De Visser had, overigens bij wijze van grap, ook nog even het ministerie van *CRM* bij het probleem van de landbouwoverschotten betrokken: Alleen dat ministerie schijnt nog over voldoende financiën te beschikken. Zou het dan niet wenselijk zijn om de minister van landbouw in overweging te geven om in overleg met zijn ambtgenote mej. Klompé de beruchte boterberg op de monumentenlijst te zetten?

De kringvoorzitter stelde voorts, dat het voor de landbouw thans bijzonder moeilijk is geworden, niet alleen door het grote aantal onzekere factoren waarmee men heeft te kampen, maar vooral ook door de ‘razensnelle’ ontwikkeling waarin de agrarische bedrijfsvoering terecht is gekomen. Wat drie jaar geleden modern en aangepast leek, is nu verouderd en vraagt om vernieuwing. Waar men tot voor kort nog specialisatie voldoende achtte, schijnt nu nog alleen een allround bedrijfshoofd uitkomst te kunnen bieden’. Zo betoogde de heer De Visser, die wat de toekomst van de landbouw betrof, zich tenslotte toch niet pessimistisch wilde opstellen.

Vergroting

Dat deed ook niet, zo bleek uit zijn inleiding, *ir L. de Wit, rijkslandbouwconsulent*, die sprak over het onderwerp: ‘*Heeft de landbouw nog toekomst? Zo ja, in welke richting?*’

Die toekomst achtte de heer De Wit overigens nog slechts aanwezig voor een deel van de huidige landbouwers. Naar zijn mening zou men over een aantal jaren moeten komen tot grotere structuren in het landbouwbedrijf waarbij dan ook de industriële principes zoals een zo verantwoord mogelijke arbeidsverdeling en uiteraard een zo goed mogelijke benutting van de machines, zullen moeten worden gehanteerd.

‘In die bedrijven zal de boer de specialist kunnen zijn’. Aldus de heer De Wit, die voor tussenfase naar deze volgens hem noodzakelijke bedrijfsvergroting drie mogelijkheden opsomde:

1. onderlinge samenwerking tussen landbouwbedrijven.
2. samenwerking met een loonbedrijf en
3. schaalvergroting van het bedrijf.

‘De bruto-productiviteit op de bedrijven zal jaarlijks met acht procent moeten stijgen, wil men de inkomensontwikkeling van buiten de landbouw kunnen bijbenen’. Zo betoogde *ir De Wit*, die van mening was dat ook daarom de landbouw in de toekomst niet meer zal kunnen worden bedreven zoals nu nog het geval is. Vermindering van het aantal kleinere, op de eerste plaats natuurlijk de onrendabele, bedrijven achtte hij ook noodzakelijk omdat deze op den duur toch niet meer zullen kunnen voldoen aan de steeds verdergaande eisen op het gebied van automatisering en mechanisering .

Belangrijkste factor voor de inkomensverbetering noemde de heer De Wit de ‘verlaging van de kosten en de verhoging van de productiviteit per man’. Naar zijn overtuiging zouden de meeste landbouwbedrijven in hun huidige omvang, de daarvoor noodzakelijke grotere en betere machines niet kunnen aanschaffen omdat daardoor een ‘overmechanisatie’ en daardoor ook een ‘overinvestering’ zou optreden. Op dit punt achtte hij overigens wel een gezond loonbedrijf van grote betekenis, omdat door samenwerking met een dergelijk bedrijf deze overmechanisatie in veel gevallen zou kunnen worden vermeden.

Veel waarde hechtte de heer De Wit in dit verband aan een gemeenschappelijk gebruik van de duurere werktuigen. Bepalend is hier natuurlijk wel de graad van individualisme van de betrokken landbouwers, zo voegde hij daaraan toe.

Richting

Voor wat betreft de 'richting' zei de heer De Wit het noodzakelijk te achten, dat per bedrijf de alternatieve mogelijkheden worden bezien. Hij wees in dit verband onder meer op de mogelijkheden van intensivering van het grondgebruik door de keuze van bepaalde gewassen, en in niet aan de grond gebonden productie, zoals veeteelt.

Met betrekking tot de landbouwsituatie op Walcheren en trouwens in geheel Zeeland, stelde ir De Wit, dat deze thans sterk onder de invloed staat van de toenemende industrialisatie. Die industrialisatie heeft voor velen hogere lonen en en betere secundaire arbeidsvoorzieningen met zich mee gebracht. De werktijd en ook de 'spierbelasting' is aanmerkelijk verminderd. De verlangens naar die verbetering leven ook onder de agrarische ondernemers, aldus de landbouwconsulent. Hij betoogde voorts dat, als het gemiddelde werknemersinkomen op 32.000 gulden kan worden gesteld, de agrariër daarbij nog zeker de beloning voor zijn ondernemerschap en voor zijn geïnvesteerd kapitaal - en dat alles te bereiken in een redelijke arbeidstijd - moet kunnen bijtellen. Ook hierin zag de heer De Wit een belangrijk argument om te komen, zoals dat buiten de landbouw is gerealiseerd, tot een vergroting van de productie per arbeidskracht.

Ir De Wit was zijn inleiding begonnen met te verwijzen naar de wereldlandbouwsituatie. Hij zei daarbij van opvatting te zijn, dat de landbouwproductie op de wereld nog op zijn minst zal kunnen worden verviervoudigd, enerzijds door een verdubbeling van het landbouwareaal en anderzijds door verbetering van de produktiemethoden.

Normen

,Voor wat dit laatste betreft worden thans reeds in de VS normen gesteld die wij in West-Europa nog niet als haalbaar kunnen zien', aldus de heer De Wit, die in dit verband als voorbeeld een verzorgingsgebied X van 400 hectare groenteelt per man noemde.

De heer De Wit ging ook nog in op het EEG-landbouwbeleid en de positie van Nederland daarin. Hij waarschuwde ervoor, dat men uit de EEG geen gouden bergen moet verwachten. Voor vele produkten verwachtte hij in plaats van een stijging eerder een stabilisatie en, voor bijvoorbeeld de suikerbieten, zelfs een lichte daling van de prijzen.

's-Middags reageerde de heer De Wit ook nog op een aantal vragen en opmerkingen, die door discussiegroepen, gevormd uit deelnemers aan de vergadering, naar voren werden gebracht. Daarbij kwamen nog vele zaken zoals de tarieven van de loonwerkers, het probleem van de afzet, het 'bevriezen' van de prijzen, tijdige aanpassing van het landbouwonderwijs, pachtprizen, en de mogelijkheden van grondaankopen aan de orde.

Landbouwschap dringt aan op hogere melkprijs

In een donderdag aan minister Lardinois verzonden brief dringt het *Landbouwschap* opnieuw met klem aan op een verbetering van de melkprijs voor de boeren. Aanleiding tot deze stap: het uitblijven van beslissingen over de begin deze week gehouden vergadering van EEG-landbouwministers en het op handen zijn van de EEG-ministerraadsvergadering van morgen, waar het onderwerp weer ter sprake komt.

Bij de prijsstelling van de melk, aldus het Landbouwschap, kan de rentabiliteit van de Nederlandse veehouderij het eenvoudig niet langer verdragen, dat het inleveringsprijspeil van boter beneden het EEG-niveau ligt. Het opheffen van deze achterstand is wel het minste waarop onze veehouders voor het prijsjaar 1970-1971 recht hebben. Indien de ministers van de EEG vrijdag geen akkoord weten te bereiken over eenzelfde prijsniveau voor melk in alle lidstaten, dan verzoekt het Landbouwschap, mede naar aanleiding van besprekingen met vertegenwoordigers uit het zuivel-bedrijfsleven, i.c. de *Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ* en de *Coöperatieve Melkcentrale CMC*, u nogmaals met nadruk om onmiddellijk in Brussel goedkeuring te vragen voor opheffing van de negatieve correctie op de inleveringsprijs voor boter in Nederland per 1 april 1970.

Het Landbouwschap stelt verder in zijn brief dat het het verlagen van de Europese prijs voor melk geen verantwoord middel acht om meer evenwicht te brengen tussen vraag en aanbod. Wel staat het positief tegenover wijzigingen van de prijsverhouding tussen melkvet en melkeiwit, mits de producentenprijs voor melk niet wordt aangetast.

Leeuwarder courant 1970-04-18

Slagroomklopper in boterberg.

De Veemarkt

DE SNELLE GROEI van de boterberg vorig jaar lokte in agrarische kring de steeds vaker gehoorde opmerking uit, dat de anti-agrarische politici de berg opzettelijk opklopten alsof het slagroom was om de landbouwpolitiek er in te laten smoren. Dit verwijt zal men dit jaar niet kunnen horen, want met man en macht heeft de landbouw er voor gezorgd, dat het zogenaamde negatief correctief op de boterprijs wordt opgeheven, waardoor in Nederland nog meer boter gemaakt kan worden dan vorig jaar reeds het geval was.

De boterproductie ontwikkelt zich snel in catastrofale richting, catastrofaal in de zin, dat ieder er zich mee gaat bemoeien en ach en wee gaat roepen over boeren, die in de watten worden gelegd. De voorraden stijgen sneller dan het vorige jaar. Eind maart werd er vijftig procent meer boter in de koelhuizen gezet dan het vorige jaar en de voorraden bij het VIB lagen toen veertig procent boven die van het voorgaande jaar. Ze beliepen ruim 50.000 ton.

De ontwikkeling lijkt in een andere richting te gaan dan het vorige jaar. Toen was uiteindelijk de boterproductie zes procent lager dan in 1968 en deze kwam op ruim 111.000 ton. De helft van die produktie staat dit jaar reeds in het koelhuis op het moment, dat de grote aanvoer van melk nog moet beginnen, terwijl er op gerekend moet worden, dat de melkveestapel drie procent groter zal zijn dan in 1969. Aanhoudend slecht weer en een ook anderszins tegenvallende

melkaanvoer kunnen in de komende weken de productie overigens sterk drukken, maar dat geeft de schatkisten slechts weinig verlichting, want het kostbare onderhoud van de boterberg blijft bestaan en dat geld had nuttiger besteed kunnen worden in de landbouw.

De ramingen over de boterproductie in de EEG zijn iets gunstiger dan de ontwikkeling in Nederland zich laat aanzien. Er wordt slechts een produktiestijging van 25.000 ton geschat op een totaal van 1375.000 ton. Van die hoeveelheid kan 1130.000 ton voor prijzen verkocht worden, die boven het niveau van de koopprijzen van de EEG liggen, terwijl 245.000 ton bij de overheid terecht komt en tegen lagere prijzen weggewerkt moet worden. Geschat wordt dat er voor zo'n 35.000 ton boter in het geheel geen plaats is. Een deel brengt bij verkoop niet eens de rente op, die er ingestoken is tijdens de bewaring.

Het vrij hoge niveau, waarop de consumptie zich in de EEG nog bevindt, is bemoedigend, maar degenen, die telkens gereed staan om Frankrijk de schuld te geven van de boterellende mogen toch wel bedenken, dat Frankrijk ondanks zijn in Nederlandse ogen primitieve marktmethoden per hoofd van de bevolking 9,3 kg boter per jaar consumeert tegen Nederland 3,6 kg.

De grote wegprater van boterbergen, FNZ's drs. H. Schelhaas, komt maandag in Leeuwarden voor de Friese Zuivelbond over problemen en perspectieven van de zuivelindustrie spreken. Hij zal de zuivelindustrie zeker geen minderwaardigheidscomplex proberen aan te praten. Hij zal met trots op de vaste afnemer kunnen wijzen en de perspectieven voor de zuivelindustrie zijn groots, de grondstof wordt immers steeds goedkoper.

De moeilijkheden met een volledige afzet van alle melk en andere omstandigheden hebben de zes landen van de EEG elk tot een zuivelbeleid gebracht, dat slechts in naam is gericht op een naar elkaar toegroeien. De Duitse boeren slepen jaarlijks zo'n 1,7 miljard gulden in de wacht omdat als gevolg van de revaluatie hun prijzen met acht procent zouden dalen. In werkelijkheid is die daling nog niet de helft geweest, terwijl de Duitsers voor hun produkten merken ontvangen, die internationaal meer waard zijn. Het aparte Duitse protectionisme beschermt de Duitse boeren meer tegen de lage melkprijs dan de Nederlandse. Het niveau, waarop hun zuivel gesteund wordt ligt een cent per kilo melk hoger dan in Nederland. Overigens liggen de Belgen zelfs 2,35 cent boven het Nederlandse niveau.

Frankrijk zit ruim een cent onder Nederland als gevolg van de devaluatie van het vorige jaar toen de Fransen niet onmiddellijk in het binnenland hun prijzen hoefden aan te passen bij de EEG-richtsprijzen. Dat zou geleidelijk geschieden. Bij deze prijsvergelijkingen is het wel zaak te bedenken, dat het theoretische prijzen zijn, die afgeleid werden van het boter- en melkpoederniveau. In werkelijkheid zijn de verschillen als gevolg van verschillende uitbetalingscapaciteit der fabrieken veel groter. Minister Lardinois signaleerde in Friesland zelfs verschillen van tien cent over 1969

[.....]

Drs. Schelhaas over landbouwpolitiek: 'Ik neem het niet'

Overschotten onvermijdelijk

Voorstellingen omtrent landbouw te ongunstig

(Van onze landbouwredacteur)

„Ik neem het niet”, dat was de grondtoon die drs. H. Schelhaas aan zijn inleiding voor de Friese Zuivelbond wilde geven, toen hij gister in de Harmonie in Leeuwarden voor de bond sprak over de huidige landbouwpolitiek. De FNZ-econoom wees de sombere toekomstperspectieven af en stelde dat de positie van de landbouw en de veehouderij in het bijzonder veel gunstiger is dan men algemeen laat voorkomen. Drs. Schelhaas meende, dat de veehouderij recht heeft op een hogere melkprijs o.a. ter compensatie van de inflatie.

De veehouderij kampt met drie problemen, die echter los van elkaar staan, het zijn die betreffende de overschotten, de inflatie en het structuurprobleem. Het optreden van overschotten is bijna onvermijdelijk in een moderne samenleving, zo concludeerde drs. Schelhaas, maar de EEG heeft moeite met de aanvaarding van dit probleem. Amerika heeft de desbetreffende fase reeds achter de rug en ook de EEG zal er doorheen moeten. Drs. Schelhaas gaf een reeks mogelijkheden aan en het zou hem niet verwonderen, wanneer de EEG dezelfde oplossingen zou kiezen als Amerika, waarbij hier meer de nadruk zou komen te liggen op de afvloeiing van boeren uit de landbouw.

Voorraden kleiner

Ondanks alle berichten over boterbergen bestaat er op het ogenblik in de EEG geen grote noodzaak voor het doorhakken van een knoop. De voorraden nemen af: ze stammen nog uit 1968. De situatie is anders geworden dan Mansholt heeft voorspeld. De EEG -zuivelpolitiek is geheel vastgelopen en effectieve besluiten worden er niet meer genomen. Ze zouden ook niet uitgevoerd kunnen worden.

Bij vrijlating van alle prijzen zou er uiteindelijk een evenwichtsprijs voor melk ontstaan, die niet onbelangrijk hoger is dan de huidige relatief lage EEG-melkprijs. *Dit kan niet serieus worden overwogen, omdat er een ernstige crisis zou ontstaan in de veehouderij en een produktedaling, die tot enorme stijging van de prijzen zou leiden.* Als gevolg van de huidige overschotten is de prijs echter lager dan de „evenwichtsprijs op lange termijn”. Overigens is de EEG-melkprijs internationaal gezien niet aan de hoge kant.

Drs. Schelhaas voerde tien argumenten aan om de zuiveloverschotten niet te zeer te dramatiseren o.a. de invoer van goedkoop Amerikaans veevoer. Als de boeren even lang zouden werken als gemiddeld in de industrie het geval is zou er geen zuiveloverschot zijn. Een en ander achtte de spreker voldoende reden om een prijsverhoging van de melk serieus te bezien. Ook hier past een houding van „Ik neem het niet” als de politiek, de maatschappij en de publieke opinie de zuiveloverschotten gebruiken om het landbouwkomen onder druk te zetten.

Het effect van de kostenstijgingen als gevolg van inflatie e.d. schatte drs. Schelhaas voor 1969 op een reële achteruitgang voor de boer van minstens 2,5 tot 3 cent per kg melk, afgezien nog van de absolute daling in de melkprijs van ongeveer een halve cent tot een cent, teweeggebracht door de regeingspolitiek. Als de inflatie blijft aanhouden dan is de landbouw bij bevroering van het huidige prijspeil tot faillissement gedoemd, hoezeer zij ook rationaliseert en pro-

beert de kostprijs te drukken. De gehele landbouw zal storm moeten blijven lopen tegen het bastion van de prijsbevrozing.

Geheel los van deze problemen staan de moeilijkheden met de structuur van de bedrijven. De anti-propaganda voor de landbouw, die van het plan-Mansholt op dit punt is uitgegaan, heeft de prestaties van de landbouw bij de structuurverbetering op de achtergrond gedrukt. De grote Nederlandse veehouderijbedrijven, die samen tachtig procent van de melk produceren, behoren tot de economisch verantwoorde bedrijven en deze groep behoort internationaal gezien bovendien tot de beste bedrijven ter wereld. Verlangd mag worden, dat op deze bedrijven een inkomen wordt verdiend dat een redelijke mate van welvaart toelaat.

De perspectieven voor de zuivelindustrie beoordeelde drs. Schelhaas al gunstig. In de veehouderij bestaat een behoorlijk vakmanschap en de industrie is behoorlijk toegerust. Voor eiwit-ten uit melk vallen betere afzet mogelijkheden te verwachten naar de onderontwikkelde landen. Door concentratie in de zuivelindustrie zal men steeds beter toegerust zijn om die kansen te benutten.

Concentratie

Het zou de rest van het land wel tegenvallen indien Friesland er niet op vrij korte termijn in zou slagen de Friese melk in één hand te brengen er één Friese melkveehoudersvereniging op te richten. Dergelijke concentraties zouden ook meer weerstand kunnen bieden tegen de opdringende kunstmelkprodukten. In het algemeen moet de landbouw meer aan reputatiebehartiging doen en strijdbaarder worden bij het verdedigen van zijn belangen. De maatschappij als geheel is de laatste jaren duidelijk strijdbaarder geworden en gaat zich soms ook van hardere middelen bedienen.

Op het ogenblik is voor alles nodig dat de ministerraad van de EEG komt tot een effectieve bestrijding van de, boteroverschotten. De boterberg moet zo snel mogelijk verdwijnen. Ook is het nodig dat de landbouw compensatie ontvangt voor de gevolgen van de inflatie, die andere bevolkingsgroepen hebben veroorzaakt.

[.....]

Nieuwsblad van het Noorden, 1970-05-16

Mede door Duitse aankopen

Boterberg in ons land goeddeels verdwenen

(Van onze correspondent in Leeuwarden)

De boterberg in Nederland is in de afgelopen week praktisch opgeruimd als gevolg van een omvangrijke export en reservering van de bestaande voorraden voor speciale bestemmingen. Het *Voedselvoorzienings In- en Verkoopbureau van de regering*, het VIB, verkocht gistermiddag „nee” aan klanten, die om boter kwamen. Deze verrassende ontwikkeling valt samen met een verhoging van de boterprijs volgende week met zes cent per pakje. Eerder dit jaar werden reeds de voorraden magere melkpoeder opgeruimd, terwijl nu ook de voorraden overschotgraan bij het VIB geruimd zijn.

Begin mei was de botervoorraad in Nederland bij het VIB 50.000 ton. Er werd weinig boter ingeleverd, omdat er speculatie gaande was op een hogere inleveringsprijs voor boter. In de afgelopen werk verminderden de voorraden bij het VIB met 10.000 ton tot 40.000 ton als gevolg van een tekort. Bovendien kochten Duitsland en enkele andere landen in de EEG nog 4000 ton koelhuisboter en verder ging er 2000 ton boter van het VIB naar landen buiten de EEG.

Toen het VIB zijn verplichtingen voor het komende jaar naging, bleek, dat er voor 28.000 ton boter van de resterende 40.000 ton reeds een bestemming was ten behoeve van het World Food Program, braadolie e.d. Het VIB had dus nog de vrije beschikking over 12.000 ton boter van betrekkelijk jonge datum. Deze zal als koelhuisboter naar derde landen worden geëxporteerd.

de Vrije Zeeuw, 1970-05-22

Boterberg aan het slinken

(Van onze parlementaireredactie)

DEN HAAG - De Nederlandse boterberg is flink aan het slinken. Het *produkschap voor zuivel* rekent erop dat aan het eind van het lopende melkjaar - maart 1971 - de botervoorraad bij het Nederlandse inleveringsbureau (VIB) enkele tienduizenden tonnen kleiner zal zijn dan eind maart j.l., toen de Nederlandse berg 50.000 ton groot was.

Eind maart 1969 was de berg 40.000 ton. De exacte botervoorraden vallen moeilijk te voorspellen, omdat de omvang vooral afhangt van de melk- en boterproductie in dit jaar.

Voor een groot deel van de ingeleverde botervoorraad is een bestemming gevonden. De extra afzet die is verworven, is van blijvende aard. Zo is het gelukt de Nederlandse handelaren die koelhuisboter aan landen buiten de EEG leveren, bij elkaar te brengen. Zij treden voortaan bij de inschrijvingen op als één partij, waardoor de Nederlandse positie versterkt is.

Heroverd

Daarnaast is een stuk afzetmarkt heroverd in landen waar de afzet van Nederlandse boter in de laatste jaren goeddeels verloren was gegaan. Door bemiddeling van Nederlandse exporteurs hebben handelaren uit deze derde landen zich bereid verklaard de Nederlandse koelhuisboter te pousseren, mits ze kunnen rekenen op regelmatige levering. Tenslotte heeft ook een aantal boterverwerkende industrieën belangstelling getoond voor ingeleverde Nederlandse boter, ook onder voorwaarde dat regelmatig geleverd kan worden.

Koelhuizen

Niettemin zal het ook dit melkjaar voorkomen dat ingeleverde boter voor langere tijd in koelhuizen opgeslagen ligt, voordat er een bestemming voor gevonden is. Wel is het inleveringsbureau begonnen de afzet van de botervoorraden te plannen. Er moet namelijk ook boter gereserveerd worden voor andere doeleinden.

Dat zijn de goedkope boterlevering aan banketbakkers, de bereiding van industriële halffabrikaten, voor levering aan sociale instellingen in krijgsmacht, voor bereiding van braadboter, en voor het wereldvoedselprogramma waarop onder meer levering van zg.-boterolie staat. Al deze afzetmogelijkheden bestaan al sinds langere tijd. Er is in EEG-verband toe besloten.

Over boterbergen die ‘wegsmelten’

IN DE EUROMARKT doet zich een opmerkelijk natuurverschijnsel voor: De angstwekkend hoog gerezen boterbergen beginnen weg te smelten. Eind vorig jaar bedroegen de boteroverschotten in de zes EEG-landen in totaal nog 336.000 ton. Zij zullen aan het einde van dit jaar tot „slechts” 250.000 ton zijn geslonken. De melkproductie schijnt nauwelijks nog te stijgen, vooral onder invloed van de slachtpremies, waarvoor honderdduizenden koeien worden afgeslacht en de afzet van boter neemt toe.

Sommige optimisten juichen al en zeggen, dat zij gelijk hadden toen zij beweerden, dat zaken als boterbergen zich vanzelf wel oplossen. Boterbergen verdwijnen echter niet vanzelf; zij worden alleen lager doordat de kosten hoger worden. Het zuivelbeleid van de EEG zal dit jaar al 3,5 miljard gulden kosten en de vermindering van de boterbergen alleen al 1,9 miljard gulden. De boterbergen verminderen alleen door maatregelen, die extra geld kosten, zoals de afzet van koelhuisboter, export-subsidies en de verwerking in andere producten. Er wordt in de EEG wat gesleuteld aan de gevolgen van een scheef zuivelbeleid, maar dat beleid wordt niet wezenlijk veranderd. En lage boterbergen of hoge boterbergen, de boeren worden er hier geen cent beter van.

Leeuwarder Courant, 1970-09-10

‘Boterberg in Nederland slinkt snel’

Bericht van de CV Zuivelexport R. Buisman

In een bericht van de CV Zuivelexport R. Buisman aan de zuivelfabrieken wordt gesteld, dat de situatie op de botermarkt de laatste weken drastisch is veranderd. Het frappante feit doet zich voor, dat de botervoorraad van de interventiebureaus in de EEG nagenoeg geheel verkocht is. Wat nog rest is gereserveerd voor enkele programma’s (zoals voor boterolie voor het Wereld-Voedselprogramma) en voor leveringsverplichtingen aan exporteurs. Volgend jaar april als het nieuwe melkproductiejaar begint, zal de boterberg in de EEG verdwenen zijn, aldus het bericht.

Op 1 augustus jl. was de botervoorraad bij de interventiebureaus in de EEG ongeveer 230.000 ton en bij de particuliere voorraadhouders ca. 70.000 ton; totaal zo’n 300.000 ton, hetgeen 100.000 ton minder is dan vorig jaar. In ons land was op genoemde datum de VIB-voorraad 27.000 ton, maar voor reserveringen en verplichtingen was 24.000 ton nodig, zodat de vrije VIB-voorraad slechts 3000 ton bedroeg. Er zijn bij de interventiebureaus enorme partijen koelhuisboter gekocht voor export op een later tijdstip. De bureaus beschikken nu niet meer over grote voorraden. Binnenkort zullen dan ook wel enkele programma’s voor koelhuisboter beëindigd worden.

Aan het eind van dit jaar zal zeker de afgifte van koelhuisboter voor „braadboter” en „banketbakkersboter” gestopt worden. En over de afgifte van sterk afgeprijsde koelhuisboter voor kleinverpakking op de binnenlandse markt hoeft men helemaal niet meer te denken.

Opruimen boterberg EG kost drie miljard gulden

(Van onze correspondent)

Het opruimen van boteroverschotten heeft de EEG vorig jaar meer dan drie miljard gulden aan exportsubsidies gekost, zo heeft de EEG-Commissie meegedeeld. De strop voor de gemeenschap is evenwel nog veel groter geweest, indien men in aanmerking neemt dat bij die drie miljard nog niet eens de ettelijke tientallen miljoenen aan opslagkosten zijn begrepen. Volgens ramingen zullen de Landbouwoverschotten van de gemeenschap dit jaar niet meer die gigantische afmetingen aannemen als in vorige jaren. Het boteroverschot wordt voor 1970 geschat op 135.000 ton (240.000 ton in 1969). De gemeenschap zit dit jaar ook weer met een surplus van 600.000 ton suiker. Wat echter aanmerkelijk minder is dan de 1.248.000 ton van vorig jaar. Het graanoverschot, vorig jaar nog 8,2 miljoen ton, wordt voor dit jaar geschat op 4,9 miljoen ton.

